Cofnodion Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion cyfarfod:

Teitl y grŵp trawsbleidiol:	Digidol
Dyddiad y cyfarfod:	8.3.23
Lleoliad:	Rhithwir

Yn bresennol:

Enw:	Teitl:
Rhun ap Iorwerth	
Rhys Hughes	
Charlie Jones	
Pryderi ap Rhisiart	
Paul Sandham	
Abi Phillips	

Angela Jones	
Arwel Owen	
Carwyn Edwards	
Dana Williams	
Daniel Cunliffe	
Deian ap Rhisiart	
Delyth Prys	
Elen Foulkes	

Emily Roberts	
Gareth Davies	
Gwion Llwyd	
Ioan Bellin	
Keith Jones	

Luke Rowlands	
Nia Morgan	

Peter Williams	
Steven Jones	
Teifi Jones	
Josh Smith	

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:
Jim Jones	
Klaire Hodgson	

Crynodeb o'r cyfarfod:

Eitemau ar yr agenda	**Camau i'w cymryd**
- Croeso - Rhun ap Iorwerth (RaI) Agorodd RaI y sesiwn drwy groesawu pawb i'r cyfarfod a chrynhoi'r agenda ar gyfer y diwrnod. Gofynnodd RaI a oedd pawb yn fodlon bod y sesiwn yn cael ei recordio at ddibenion cofnodi, a **chytunodd** pawb eu bod yn fodlon**.** Cafodd thema'r diwrnod ei	

nodi, sef ystyried ble y gall manwerthu orgyffwrdd â thechnoleg ddigidol, twristiaeth, a diwylliannau gwahanol.	
– Stori Môn – Animated Technologies Soniodd Teifi Jones (TJ) o Gyngor Ynys Môn am y cydweithio cyffrous sy’n digwydd rhwng y cyngor ac Animated Technologies. Mae hwn yn gymhwysiad realiti estynedig (AR) sy'n gweithio ar draws 100 pwynt o ddiddordeb ar yr ynys, gyda’r nod o rannu mwy o wybodaeth â thwristiaid am yr ardal leol. Mae hanesydd lleol wedi bod yn rhan o’r gwaith a wnaed ar yr ap hwn. Yn anffodus, nid oedd modd i Klaire Hodgson (KH) o Animated Technologies ymuno â’r cyfarfod. Felly, siaradodd Carwyn Edwards (CE) o M-SParc am y prosiect ar ran y cwmni, gan fod M-SParc wedi bod yn cydweithio ar y gwaith. Agorwyd y llawr i gwestiynau: Peter Williams (PW) – A oes angen WiFi neu gysylltiad symudol arnoch er mwyn sicrhau bod yr ap yn gweithio? CE – Ar hyn o bryd, rydych yn lawrlwytho'r ap cyfan, ac yna gallwch ei ddefnyddio drwy WiFi. Daniel Cunliffe (DC) – Pa gyllid parhaus sydd gennych chi, o ystyried y ffaith bod cyllid ar gael ar gyfer datblygu’r dechnoleg ond nid ar gyfer ei chynnal? CE – Cyllid o’r Gronfa Adfywio Cymunedol. Felly, bydd y cyllid ar gael am flwyddyn gyfan. Bydd costau ynghlwm wrth ychwanegu cynnwys ychwanegol. Un enghraifft o hyn yw’r diwydiant gemau, lle mae cynnwys a hysbysebion yn cael eu hychwanegu. Luke Rowlands (LR) – Sut y gwnaethoch chi fynd ati i ddatblygu’r ap? A gafodd ei ddatblygu ar sail strwythur a gymeradwywyd ymlaen llaw, neu a oedd y cod yn newydd? CE – Cafodd ei ddatblygu gan ddefnyddio Unity a nifer o lyfrgelloedd. Mae fframwaith eisoes ar waith ar gyfer yr ap hwn er mwyn lleihau costau. Diolchodd RaI i’r siaradwyr ac i bawb arall am eu cwestiynau.	
– Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol – Keith Jones (KJ) Cafwyd trafodaeth ar y gwaith y mae'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn ei wneud ym maes technoleg. Mae’r raddfa yn enfawr o ran yr ymwelwyr (dyma'r term sy’n cael ei ddefnyddio ar gyfer twristiaeth). Mae’r ochr ddigidol yn amlwg o ran yr angen am dwristiaeth. Mae gwaith yn cael ei wneud gyda'r Swyddfa Ystadegau Gwladol er mwyn ceisio casglu cymaint o ddata â phosibl. Beth yw’r pethau sydd wedi newid yn y blynyddoedd diwethaf, ym mhrofiad yr ymddiriedolaeth? Y sgil COVID, mae gan lawer mwy o bobl bresenoldeb ar-lein – cynnydd aruthrol wedi’i weld. Mae'r ymddiriedolaeth yn gobeithio cyflawni sero net erbyn 2030. Bydd yn rhoi llai o gynnwys ar-lein, ond bydd y cynnwys o ansawdd uwch. Trafodwyd y prosiect y mae’r ymddiriedolaeth yn gweithio arno ar gyfer gwella profiad y cwsmer. Mae’n arbrofi gyda gwahanol apiau a'r ‘rhyngrwyd pethau’. Mae hyn yn caniatáu iddo symud pobl i safleoedd eraill os oes pwysau ar y safle dan sylw. Bydd yn ailgydio ym maes realiti estynedig – technoleg nad oedd yn gweithio tua 10 mlynedd yn ôl. Cafwyd gwelliannau yn y dechnoleg.	

RaI – Diolchodd i Keith, ac aeth ymlaen i sôn am ddadl a gafwyd yn y Senedd, gan rannu linc yn y blwch sgwrsio: https://digidoladata.blog.llyw.cymru/2022/02/23/o-wenyn-i-goed-a-phopeth-yn-y-canol-cymrun-defnyddior-rhyngrwyd-pethau/ Agorwyd y llawr i gwestiynau: CE – A yw hyn yn rhywbeth rydych chi wedi'i wneud yn fewnol neu gyda chwmnïau bach? KJ – Yn fewnol yn bennaf, gan ein bod am sicrhau cysondeb. Rydym yn gweithio gyda darparwyr eraill ar yr ymchwil. CE – O ran yr ymchwil, beth sydd nesaf? KJ – Rydym yn gweithio gyda'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gasglu data a deall o ble mae pobl yn dod. Yn ogystal, rydym am ddeall mwy am ansawdd y llwybrau, sut i gael mwy o'r data, a sut mae'r tywydd ac ati yn dylanwadu ar ein data.	
– Paul Sandham (PS) – Kodergarten Cafwyd trosolwg cyflym o'r cwmni gan PS. Dywedodd fod y cwmni wedi creu ystod o brosiectau dros y blynyddoedd, a soniodd am y sefydliadau y mae wedi bod yn gweithio gyda nhw. Cafwyd trafodaeth am un o'r cynhyrchion diweddaraf, sef Siop.io. Mae'n gweithio gyda busnesau e-fasnach lleol yn dilyn y pandemig COVID, ac ar y prosiect ynghylch lleoedd clyfar, sy'n brosiect a weithredir ar y cyd â Menter Môn ac a ariennir gan y Llywodraeth. Yn y dyfodol, bydd Siop.io yn edrych ar gefnogi llety gwyliau. Mae eisoes yn cydweithio â llawer o bobl ar brosiectau cydweithredol i greu archeb. Cafwyd trafodaeth ynghylch Patrwm, sy'n gweithio gyda thoreth o bwyntiau data ar lefydd clyfar – rhwydwaith WiFi sy'n casglu data ynghylch gwelededd rhwydweithiau symudol yn yr ardal ac yn eu cyfrifo er mwyn cael data ynghylch hyd yr amser y maent wedi bod yno, ac yn y blaen. Cafodd ei ddileu yn unol â GDPR. Mae synwyryddion ar gyfer y rhyngrwyd pethau wedi bod o gymorth o ran archebu a sganio'r data. Mae 22 o byrth LoRaWAN wedi'u gwasgaru. Dangoswyd enghreifftiau o'r data. Cafodd y system Porth ei hintegreiddio, sef system ddata ddwyieithog ar gyfer rheoli e-byst, a hynny er mwyn galluogi cymunedau i sganio a chreu ymgyrchoedd e-bost cymunedol. Y cam nesaf i Patrwm yw gweithio gyda'r Eisteddfod. *Raspberry Shake* – beth yw hwn? Mae'n cael ei ddefnyddio i olrhain daeargrynfeydd, gan ddefnyddio'r sŵn i fonitro traffig a nifer y bobl. Trafodwyd effaith y tywydd a sut mae synwyryddion tywydd yn cael eu defnyddio. Gofynnwyd a fyddai modd cadw'r cwestiynau tan y diwedd er mwyn rhoi cyfle i'r cyflwynydd wneud ei gyflwyniad.	
– Gwion Llwyd (Perchennog a Chyfarwyddwr Dioni Self Catering) (GLl) Soniodd am ei fusnesau, sef bythynnod hunanarlwyo yng Nghymru, ac am ei orffennol. Soniodd am y cymwysiadau y mae'n eu defnyddio i wneud y gwaith hwn yn effeithiol. Soniodd am y cymwysiadau sydd wedi gweithio'n dda i'w fusnesau. Awgrymodd defnyddio'r cymwysiadau a ganlyn: Google Workspace, Drive, Moneypenny, Evernote, Microsoft 360, To Do List, Starlink. Rhoddodd bwyslais ar YouTube a TikTok, Google ac AdWords, o ran y defnydd o'r gyllideb farchnata. Dywedodd ei fod yn defnyddio Google Analytics yn helaeth ac yn dibynnu ar y data. Mae hyd at 60 y cant o'r bobl sy'n ymweld	

â'r wefan yn fenywod. Cafwyd trafodaeth am gyfryngau cymdeithasol a llwyddiant y busnes wrth ddefnyddio Meta, gan fod ei holl hysbysebu yn cael ei wneud drwy'r gyfrwng honno. Mae popeth yn seiliedig ar rwydweithiau ar gyfer y dyfodol. Rhaid gwneud cysylltiadau digidol ar gyfer y dyfodol. Mae'r rhwystrau o ran cael mynediad at ddeallusrwydd artiffisial wedi gostwng yn aruthrol yn y blynyddoedd diwethaf. Mae pryderon ynghylch newid hinsawdd – gallai hyn arwain at gyfleoedd twristiaeth os yw'r tymheredd yn cynhesu. RaI – Diolchodd i'r siaradwr, gan nodi'r modd y mae'n ceisio gwthio'r sector twristiaeth tuag at fod yn gynaliadwy CE – Faint o'r pethau yr ydych wedi sôn amdanynt heddiw sy'n cael eu defnyddio ar hyn o bryd gan y sefydliadau twristiaeth cyffredinol, yn eich barn chi? GLl – Mae mynediad yn broblem. Nid oes gan ffermwyr ifanc fynediad at farchnadoedd digidol na gwasanaethau band eang. PS – Mewn ardaloedd sy'n boblogaidd ymhlith twristiaid, fel Beddgelert, nhw yw'r bobl sy'n ein hannog i'w defnyddio ac yn ein gorfodi i ddefnyddio pethau newydd. Mae busnesau yn ymwybodol iawn o bethau fel hyn. A yw'r cynnig arbennig ym Meddgelert ym mis Mawrth yn achosi cynnydd yn y niferoedd sy'n ymweld â'r ardal ac yn defnyddio technoleg fel Google Analytics? Arwel Owen (AO) – O ran y data rydych yn eu casglu, a ydych chi'n ystyried ble'r ydych yn eu storio a'u cadw? PS – Mae'n fater y mae angen inni ei ystyried, ond rydym yn cydymffurfio â'r rheolau ar ddiogelu data. Rydym am chwilio am ddarparwr i leihau ein hallyriadau carbon. CE – Soniodd am syniadau a oedd yn ymwneud â sgwrs a gafodd gydag Ofcom rai blynyddoedd yn ôl.	

– Cloi'r cyfarfod RaI – *Dywedodd fod cysylltedd a sgiliau yn broblem, a soniodd am y cymorth sydd ei angen. Dywedodd ei fod yn gobeithio y bydd pawb yn cadw mewn cysylltiad, a diolchoch i'r holl siaradwyr a phawb arall unwaith eto.* Gofynnodd am awgrymiadau ar gyfer themâu yn y dyfodol – seiberddiogelwch, o bosibl. Dywedodd y byddai mewn cysylltiad ynglŷn â'r cyfarfod nesaf.	